

Bruksela, 8 listopada 2024 r.
(OR. en)

14826/24

SPORT 73

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Rola kluczowych cech europejskiego modelu sportu – <i>Deбата orientacyjna</i>

Delegacje otrzymują w załączeniu przygotowaną przez prezydencję notę informacyjną, która w dniach 25–26 listopada 2024 r. podczas posiedzenia Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu ma posłużyć za punkt wyjścia do debaty orientacyjnej na wyżej wspomniany temat.

Debata orientacyjna
na temat roli kluczowych cech europejskiego modelu sportu

W rezolucji Rady w sprawie kluczowych cech europejskiego modelu sportu¹ (rezolucja Rady z 2021 r.) uznano, że organizacja sportu w Europie opiera się na podstawowym prawie do wolności zrzeszania się oraz na wartościach, takich jak solidarność między różnymi poziomami w sporcie, w szczególności między sportem zawodowym a sportem masowym, sprawiedliwość, uczciwość, otwartość, równouprawnienie płci i dobre zarządzanie. Rezolucja Rady z 2021 r. uznaje również, że w Europie kluczowe cechy większości opartych na wartościach sportów zorganizowanych to organizacja sportu oparta na autonomicznych, demokratycznych i terytorialnych podstawach i charakteryzująca się strukturą piramidalną, na którą składają się wszystkie szczeble sportu, począwszy od sportu masowego po sport zawodowy, obejmująca zarówno rozgrywki drużyn klubowych, jak i narodowych, a także mechanizmy zapewniające solidarność finansową, sprawiedliwość i otwartość rozgrywek, takie jak zasada awansu i deklasacji. W Europie oparty na wartościach sport zorganizowany jest zazwyczaj ustrukturyzowany na szczeblu krajowym, zasadniczo zgodnie z zasadą jednej federacji na jedną dyscyplinę sportową, co pozwala na kompleksowe podejście do przepisów, uregulowań i norm, a także na przestrzeganie kalendarzy rozgrywek i kwalifikacji do nich. Organizacje te są zaangażowane na rzecz solidarności finansowej między sportem zawodowym a sportem masowym, jak również najwyższych poziomów dobrego zarządzania, praw podstawowych i praw człowieka, zdrowia psychicznego i fizycznego oraz bezpieczeństwa sportowców, zapobiegania wszelkim formom dyskryminacji oraz propagowania uczciwości w sporcie.

¹ Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie kluczowych cech europejskiego modelu sportu (Dz.U. C 501 z 13.12.2021).

W związku z tym rezolucja Rady z 2021 wzywa państwa członkowskie, Komisję Europejską i ruch sportowy, by wspierały kluczowe cechy europejskiego modelu sportu, takie jak wolność zrzeszania się, struktura piramidalna, otwarty system awansu i deklasacji, podejście oddolne i solidarność, rola w tożsamości narodowej, budowanie wspólnoty i struktury oparte na zasadzie dobrowolności, a także jego funkcje społeczne, edukacyjne, kulturalne i zdrowotne, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa UE. Wzywa również państwa członkowskie, Komisję Europejską i ruch sportowy, aby dalej pogłębiały i kontynuowały toczące się dyskusje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami w obszarze sportu na temat kluczowych cech europejskiego modelu sportu.

W rezolucji z 23 listopada 2021 r. w sprawie polityki UE w dziedzinie sportu² Parlament Europejski również uznał znaczenie europejskiego modelu sportu opartego na wartościach, wolontariacie i solidarności. Uznał także różnorodność podejść w poszczególnych dyscyplinach sportowych i krajach, mając przy tym na uwadze, że należy dalej wzmacniać i chronić wspólne podstawy europejskiego sportu, w szczególności związku między sportem masowym i sportem wyczynowym. W związku z tym zaapelował o europejski model sportu, w którym uznaje się potrzebę zdecydowanego zobowiązania do uwzględniania zasad solidarności, zrównoważonego rozwoju, inkluzywności dla wszystkich, otwartego współzawodnictwa, wartości sportowych i sprawiedliwości.

² Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie polityki UE w dziedzinie sportu: ocena i możliwe kierunki dalszych działań (2021/2058(INI), Dz.U. C 224 z 8.6.2022, s. 2–10).

W studium dotyczącym europejskiego modelu sportu – przedstawionym w sprawozdaniu dla Komisji Europejskiej³ z kwietnia 2022 r. – przeanalizowano nieprzemijające znaczenie kluczowych cech europejskiego modelu sportu, takich jak struktura piramidy, otwarta konkurencja, solidarność, autonomia, wolontariat i rola wartości europejskich. W studium przeanalizowano również, w jaki sposób na ewolucję europejskiego modelu sportu wpływają pewne główne tendencje, takie jak umiędzynarodowienie i komercjalizacja, redystrybucja przychodów sportu elitarnego na rzecz sportu masowego, potencjalne ograniczanie dostępu do udziału w zawodach do zamkniętych grup uczestników, rosnące znaczenie dobrego zarządzania, tendencje w zakresie wolontariatu, nawyki sportowe i niektóre inne kluczowe tendencje. W studium wspomniano również o pewnych lukach, na przykład jeśli chodzi o zakres europejskiego modelu sportu, jego związek z wartościami europejskimi oraz potrzebę jaśniejszych wytycznych dotyczących mechanizmów redystrybucji i solidarności.

Niedawne wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej opublikowane 21 grudnia 2023 r.⁴ i 4 października 2024 r.⁵ mają również wpływ na trwające dyskusje na temat kluczowych cech europejskiego modelu sportu. W tym kontekście 26 unijnych ministrów sportu przypomniało w wydanym w lutym 2024 r. oświadczeniu o znaczeniu ochrony i wzmacniania solidarności i sportu opartego na wartościach zgodnie z rezolucją Rady w sprawie kluczowych cech europejskiego modelu sportu⁶. W deklaracji ministrowie zaapelowali m.in. o dalsze wzmocnienie kluczowych cech europejskiego modelu sportu jako składników wizji i ram UE na rzecz długoterminowej przyszłości europejskiego sportu i zwrócili się do Komisji o zastanowienie się nad odpowiednimi sposobami realizacji rezolucji Rady z 2021 r. dotyczącej ochrony otwartości zawodów, osiągnięć sportowych, uczciwości, solidarności i wartości w sporcie.

³ Komisja Europejska, Sennett, J., Le Gall, A., Kelly, G. i in., „Study on the European Sport Model – A report to the European Commission” [Studium europejskiego modelu sportu – sprawozdanie dla Komisji Europejskiej], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2022.

⁴ 1: Trybunał Sprawiedliwości, wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w postępowaniu European Superleague Company SL przeciwko Fédération internationale de football association (FIFA) i Unión de Federaciones Europeas de Fútbol (UEFA), sprawa C- 333/21, wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r.;

2: Trybunał Sprawiedliwości, International Skating Union przeciwko Komisji Europejskiej, sprawa C-124/21 P, wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r.;

3: Trybunał Sprawiedliwości, wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w postępowaniu SA Royal Antwerp Football Club przeciwko Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA), sprawa C-680/21, wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r.

⁵ Trybunał Sprawiedliwości, wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w postępowaniu Fédération internationale de football association (FIFA) przeciwko BZ, sprawa C- 650/22, wyrok z dnia 4 października 2024 r.

⁶ <https://www.sports.gouv.fr/declaration-des-ministres-des-sports-europeens-pour-un-modele-sportif-base-sur-la-solidarite-le>

Wspieranie, dalsze analizowanie i kontynuowanie trwających dyskusji na temat kluczowych cech europejskiego modelu sportu stanowią jeden z celów przewodnich planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu na lata 2024–2027⁷. Plan prac UE w dziedzinie sportu wzywa Komisję, by opracowała do końca 2026 r. nowy długoterminowy dokument strategiczny dotyczący przyszłości unijnej polityki sportowej, w tym promowania kluczowych cech europejskiego modelu sportu oraz włączenia sportu do innych polityk unijnych. W planie prac UE w dziedzinie sportu przewidziano również badanie dotyczące przyszłych zmian, zagrożeń i możliwości mających wpływ na europejski model sportu.

W związku z powyższym jest to właściwy moment, aby unijni ministrowie sportu mieli możliwość wyrażenia swoich poglądów na temat ostatnich wydarzeń i widoków na przyszłość w odniesieniu do kluczowych cech europejskiego modelu sportu w kontekście przyszłości unijnej polityki sportowej.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Jakie kluczowe cechy europejskiego modelu sportu należy, Państwa zdaniem, jeszcze bardziej wzmocnić, aby zachować wartości sportu w Europie, i w jaki sposób? W jaki sposób, Państwa zdaniem, przyszłe prace przewidziane w planie prac UE w dziedzinie sportu na lata 2024–2027 mogą najlepiej przysłużyć się temu celowi, również z myślą o oczekiwanym długoterminowym dokumencie strategicznym na temat przyszłości unijnej polityki sportowej i planowanym badaniu?
2. Jakie metody i działania na szczeblu krajowym lub unijnym mogą motywować ruch sportowy do wzmocnienia powiązań między sportem zawodowym a sportem masowym, w tym mechanizmów solidarności finansowej?

⁷ Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu (na okres 1 lipca 2024 r. – 31 grudnia 2027 r.), Dz.U. C, C/2024/3527, 3.6.2024.